

Budd-daliadau profedigaeth

Mae'r daflen ffeithiau hon yn dweud wrthy ch am fudd-daliadau'r wladwriaeth y gallech eu cael os yw eich gŵr, gwraig neu bartner sifil wedi marw.

Mae'n dweud wrthy ch am y gwahanol fathau o fudd-dal profedigaeth a phwy all wneud cais amdanynt. Mae hefyd yn dweud wrthy ch i chi sut i wneud cais a sut y gallai unrhyw fudd-dal profedigaeth a gewch yn effeithio ar fudd-daliadau eraill rydych yn eu cael.

Os ydych yn weddw rhyfel mae rheolau gwahanol yn gymwys. Gallwch gael gwybodaeth am y rheolau hyn gan yr Asiantaeth Personel y Lluoedd Arfog a Chyn-filwyr drwy fynd i'w gwefan www.veterans-uk.info

Pobl sy'n byw n yr Alban neu a fu'n byw yn yr Alban

Cydnabu cyfraith yr Alban y dylai cyplau sy'n cydfyw fod â'r un hawliau cyfreithiol â chwpl priod.

Ond nid yw hyn yn berthnasol i bobl a ddechreuodd gydfyw ar ôl 4 Mai 2006, ac ni fydd cyplau sy'n dechrau cydfyw ar ôl y dyddiad hwn yn gallu cael budd-daliadau profedigaeth.

Mae Pensiwn y Wladwriaeth Dosbarth A yn cynnwys Pensiwn Sylfaenol y Wladwriaeth a Phensiwn Ychwanegol y Wladwriaeth. Efallai y cewch un o'r ddwy ran neu'r ddwy ohonynt.

Pensiwn y Wladwriaeth yw 60 i ferched a 65 i ddynion ar hyn o bryd. Fodd bynnag, mae hyn yn newid yn raddol, felly erbyn 2020, yr oedran cynharaf y bydd dynion a merched yn gallu cael eu Pensiwn y Wladwriaeth fydd 65.

Os yw eich gŵr, gwraig neu bartner sifil wedi marw

Efallai y gallwch gael Taliad Profedigaeth a naill ai:

- Lwfans Rhiant Gwedd, neu
- Lwfans Profedigaeth.

I fod yn gymwys i gael y budd-daliadau profedigaeth hyn, rhaid bod eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil wedi talu digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol neu os achoswyd eu marwolaeth gan ei swydd. Nid yw'r cyfraniadau a dalwyd gennych yn cyfrif am y budd-daliadau hyn.

Taliad Profedigaeth

Mae Taliad Profedigaeth yn gyfandaliad di-dreth o £2,000 i'ch helpu pan fydd eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil yn marw.

Gallwch gael Taliad Profedigaeth os yw eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil wedi talu digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol, neu achoswyd ei farwolaeth/marwolaeth gan ei swydd, ac:

- roeddech o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth eich hun pan fu farw, neu
- nid oedd gan eich eich gŵr, eich gwraig neu'ch partner sifil hawl i gael Pensiwn y Wladwriaeth Dosbarth A pan fu farw.

Ni allwch gael Taliad Profedigaeth os, pan fu farw eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil:

- roeddech wedi ysgaru neu roedd eich partneriaeth sifil wedi'i diddymu'n gyfreithiol, neu
- roeddech yn cydfyw â rhywun arall fel pe baech yn briod neu mewn partneriaeth sifil â hwy, neu
- tra roeddech yn y carchar neu yn y ddalfa.

Lwfans Rhiant Gwedd

Mae Lwfans Rhiant Gwedd yn daliad rheolaidd sy'n dechrau ar ôl marwolaeth eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil. Rhaid i chi dalu treth ar Lwfans Rhiant Gwedd ac mae'n cynnwys lwfans sylfaenol a phensiwn ychwanegol os ydych yn gymwys i'w gael.

Gallwch gael Lwfans Rhiant Gwedd os:

- gwnaeth eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil dalu digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol, **ac**
- oes gennych o leiaf un plentyn rydych yn cael Budd-dal Plant ar ei gyfer, **ac**
- rydych o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth, **neu**
- rydych yn disgwyl plentyn eich diweddar ŵr neu bartner sifil (gan gynnwys o ganlyniad i driniaeth IVF) ac roeddech yn byw gyda hwy yn union cyn iddynt farw.

Trowch drosodd

canolfanbydgywaith

Rhan o'r Adran Gwaith
a Phensiynau

Lwfans Rhiant Gweddw (parhad)

Os nad yw'r plentyn yn byw gyda chi, ond rydych yn talu rhywfaint o gostau darparu ar gyfer y plentyn hwnnw, gallech gael Lwfans Rhiant Gweddw.

Mae rheolau arbennig pan fyddwch chi a'ch plentyn yn byw dramor neu os ydych wedi dychwelyd i Brydain Fawr yn ddiweddar. Cysylltwch â'r Ganolfan Byd Gwaith am ragor o wybodaeth am hyn.

Daw Lwfans Rhiant Gweddw i ben pan nad oes gennych blentyn dibynnol mwyach. Os yw hyn o fewn 52 wythnos i golli eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil, efallai y bydd gennych hawl i Lwfans Profedigaeth.

Lwfans Profedigaeth

Mae Lwfans Profedigaeth yn daliad rheolaidd y gallech ei gael am hyd at flwyddyn, os oeddech yn 45 neu'n hŷn pan fu farw eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil.

Gallech gael Lwfans Profedigaeth os:

- gwnaeth eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil dalu digon o gyfraniadau Yswiriant Gwladol, neu
- achoswyd y farwolaeth gan ei swydd, ac
- roeddech yn 45 neu'n hŷn, ond o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth pan fu farw.

Ni allwch gael Lwfans Profedigaeth os, pan fu farw eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil:

- roeddech wedi ysgaru neu roedd eich partneriaeth sifil wedi'i diddymu'n gyfreithiol
- roeddech yn cydfyw â rhywun arall fel pe baech yn briod neu mewn partneriaeth sifil â hwy, neu
- tra roeddech yn y carchar neu yn y ddalfa, neu
- roeddech wedi cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Sut i wneud cais am fudd-daliadau profedigaeth

Ni fyddwch yn gwneud cais am bob budd-dal ar wahân.

Pan fyddwch yn cofrestru marwolaeth eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil, rhoddir tystysgrif marwolaeth i chi. Dylech lenwi'r ffurflen BD8 a gewch ar yr un pryd, a'i dangos i'r Ganolfan Byd Gwaith. Yna byddwn wedyn yn anfon ffurflen gais atoch. Dylech ei chwblhau a'i dychwelyd cyn gynted â phosibl.

Os ydych yn cael trafferth cael gafael ar dystysgrif marwolaeth, neu os ydych wedi hysbysu crwner o'r farwolaeth, cysylltwch â ni ar unwaith. Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch neu help i gwblhau'r ffurflen, byddwn yn gallu'ch helpu.

Mae'n rhaid i chi wneud cais am Lwfans Rhiant Gweddw a Lwfans Profedigaeth o fewn 3 mis i farweolaeth eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil. Fodd bynnag gallwch wneud cais am Daliad Profedigaeth hyd at 12 mis ar ôl marw eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil.

Sut y bydd fy mudd-daliadau profedigaeth yn effeithio ar fudd-daliadau eraill a gaf?

Fel arfer, ni allwch gael mwy nag un prif fudd-dal y wladwriaeth ar yr un pryd. Fel arfer cyfyngir ar y taliad a gewch bob wythnos i'r budd-dal sy'n talu fwyaf (o'r prif fudd-daliadau rydych yn gymwys i'w cael. Am ragor o wybodaeth am sut y gall budd-daliadau profedigaeth effeithio ar y budd-daliadau eraill a a gewch, cysylltwch â'r Ganolfan Byd Gwaith.

Gwefannau defnyddiol â rhagor o wybodaeth

Trefnu angladd a delio ag ewyllus: www.directgov.co.uk

Budd-daliadau profedigaeth a budd-daliadal eraill y wladwriaeth: www.canolfanbydgwaith.gov.uk

Gwybodaeth am Bensiwn y Wladwriaeth: www.ygwasanaethpensiwn.gov.uk

Gwybodaeth am gredydau treth: www.hmrc.gov.uk/taxcredits

canolfanbydgwaith